بسم الله الرحمن الرحيم

ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ އިހަވަންދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓް

އިހަވަންދޫ،

ދިވެހިރާއްޖެ

ރިޕޯޓް ނަންބަރު: A7C/2021/21

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 16/A7-C/2021
- ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: ރަޖްޢަކުރުން
- މައްސަލާ އައި ގޮތުގެ ބަޔާން: ނަންބަރު: A7C/2021/51 (2021-03-22) ގެ މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމުން
- ހުށަހެޅި ތާރީޚް: 1442-08-09ހ 2021-03-22މ
- ނިމުނު ތާރީޚް: 1442-10-08ހ 2021-05-20މ
- މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް: އަޙްމަދު ޝާހިދު ގުލްފަރީގެ / ހއ.އިހަވަންދޫ (A093924)
- މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް: އާއިޝަތު ޒައިމާ އުދުރުގެ / ހއ.އިހަވަންދޫ (A092517)
- **މައްސަލާގެ ޚުލާސާ:**

މިއީ، ހއ.އިހަވަންދޫ/ގުލްފަރީގެ އަޙްމަދު ޝާހިދުގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކޮށްފައިވާ ހއ.އިހަވަންދޫ އުދުރުވެރި ނަމަކަށްވާ ބަންޑާރަ ގޮއްޗާއި ހއ.އިހަވަންދޫ/އުދުރުގެ އާއިޝަތު ޒައިމާގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކޮށްފައިވާ ހއ.އިހަވަންދޫ/އަސްރަފީވިލާ ނަމަކަށްވާ ބަންޑާރަ ގޮއްޗާއި ދެގޮތް އެއްގޮތް އަރައި ގޮތްތަކާ ދެމެދުއުސް ބަދަލުކުރުން ދިމާވެފައި އެދި ހއ.އިހަވަންދޫ/ގުލްފަރީގެ އަޙްމަދު ޝާހިދު، ހއ.އިހަވަންދޫ/އުދުރުގެ އާއިޝަތު ޒައިމާގެ މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުން ބެލުނު މައްސަލައެވެ.

- **ޤަޟިއްޔާއާއި ގުޅޭ ލިޔެކިޔުންތަކުގެ މަޢުލޫމާތު:**
- **މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ވާހަކަ**

އަޙްމަދު ޝާހިދު ގުލްފަރީގެ / ހއ.އިހަވަންދޫ (A093924)

(މަޖްލިސް 39/B3 ގެ 137 ވަނަ ސަފްޙާގައި)

- **މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ވާހަކަ**

އާއިޝަތު ޒައިމާ އުދުރުގެ / ހއ.އިހަވަންދޫ (A092517)

(މަޖްލިސް 39/B3 ގެ 138 ވަނަ ސަފްޙާގައި)

○ ހެކިންގެ ވާހަކަ

މުޙައްމަދު ޢަބްދުއްސަމަދު ފެހިވިލާގެ / ހދ.އިހަވަންދޫ (A024584)

(މަޙްޟަރު 39/B3 ގެ 135 ވަނަ ސަފްޙާގައި)

އިބްރާހީމް ނަޝީދު މޫސާ ފަރިހީރާ / ހދ.އިހަވަންދޫ (A146974)

(މަޙްޟަރު 39/B3 ގެ 136 ވަނަ ސަފްޙާގައި)

• ހުށަހެޅުން ލިޔުންތައް:

- ހދ.އިހަވަންދޫ އުދުރުވެރި ނަމަކަށް ހިރާ ބަންޑާރަ ގޮއްޗާއި ގުޅޭގޮތުން ހދ.އިހަވަންދޫ ކައުންސިލުގެ އިދާރާގެ ނަންބަރު: (D)A-248/2021/05 ލިޔުމުގެ ކޮޕީ.

- ހދ.އިހަވަންދޫ އުސްވަންތިވާ ނަމަކަށް ހިރާ ބަންޑާރަ ގޮއްޗާއި ގުޅޭގޮތުން ހދ.އިހަވަންދޫ ކައުންސިލުގެ އިދާރާގެ ނަންބަރު: (D)A-248/2021/02 ލިޔުމުގެ ކޮޕީ.

○ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:

1- ހދ.އިހަވަންދޫ/ކާންދުރީގެ ޢަބްދުލް ޝާހިދުގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވިފައިވާ ހދ.އިހަވަންދޫ އުދުރުވެރި ނަމަކަށް ހިރާ ބަންޑާރަ ގޮއްޗާއި، ހދ.އިހަވަންދޫ/އުދުރުގެ ޝާހިދު ޢަލީގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވިފައިވާ ހދ.އިހަވަންދޫ/އުސްވަންތިވާ ނަމަކަށް ހިރާ ބަންޑާރަ ގޮއްޗާއި ދެގޮތީ އެއްގޮތް އަސާސްގެއްލުމަކީ ފައިސާ ބަދަލުކުރާ ދިނުމަށް އެދި ހދ.އިހަވަންދޫ/ކާންދުރީގެ ޢަބްދުލް ޝާހިދު، ހދ.އިހަވަންދޫ/އުދުރުގެ ޝާހިދު ޢަލީގެ މައްސަލަ ހުށަހެޅުއްވި ވަގުތު. އެ ހުށަހެޅުން މައްސަލަގައިވާ ފަރާތުން މައްސަލަ ޢަމަލާ ޝާހިދު ޢަލީގެ ބަދަލުގައި ނިޒާޢުގެ ގޮތް އެކަށީ އެއްގޮތް ފައިސާ ބަދަލުކުރުމަށް.

2- ދިރާސާކުރުމުން ދަޢުވާކުރައްވާ ބަންޑާރަ ގޮތެއްކަން، އެ ގޮތް އަސާސީ ގެއްލުމަކީ ފައިސާ ބަދަލުކުރެވޭ މުއާމަލާތުގެ ވާހަކަ ބަލައި ޤާނޫނުގައި އަދި ޤަވާޢިދުގައި ބަޔާންކުރައްވާ ނުވަތަ މުޢާމަލާތު ދިރާސާކުރުމުގައި ޤާނޫނުގެ ކުރިމަތިލުން އެނގި ޝަރީޢަތް ހުށަހަޅާ އަދި މަތީ މަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކުން އެގޮތަ މުއާމަލާތު ކުރުން ހުށަހަޅާފައި އިސްތިޢުނާފު މުއާމަލާތެވެ.

3- ދިރާސާކުރުމުން ދަޢުވާކުރައްވާ ބަންޑާރަ ގޮތެއްކަން، އެ ގޮތް އަސާސީ ގެއްލުމަކީ ފައިސާ ބަދަލުކުރެވޭ މުއާމަލާތުގައި ޤާނޫނީގޮތުން ހުރިހާ ގޮތަކުން ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ ނުވަތަ ޤާނޫނީގޮތުން އެކަށައަޅާފައިވާ މައްސަލަ ބަލައިގަތުން ކަންކުރަނީ؛

-3.1 މުޢާމަލާތްތަކީ ބިމާބެހޭ ޤާނޫނުގައި އުޅުއްވާތީބޭ ފަރާތްތައް ބަލަހައްޓަނީ ކަރެކްޝަނަލްވާ މުޢާމަލާތެއް ކަމުގައިވާތީ ދިރިއުޅުމުގެ ދާއިރާގައި ބަދަލުތައް ދަށްކޮށްދީ، އެއްގޮތަށް އަތޮޅުގެ ބަޔަކު ތިއްބެވި އެފަދަ ބަދަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނު ނަންބަރު: 9/68 (މިލްކުވެރިކަން ބަދަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގައިވެސް ބިމުގެ ނަގުދުކަން ލިބިގައިވާ ފަރާތުގެ އިޖާބަތު އެކަމުގެ މަސްލަހަތު ނުވާނެއެވެ.

-3.2 އެއްގޮތަށް އަތޮޅުގެ ބަޔަކު ތިއްބެވި ބަދަލުކުރަ ދު ގޮތްތައް އެ ދާއިރާގައިވާ ނަޒަރުން މުދަލުގެ މައްސަލަ އެދިގެން ހަވާލުކުރެވުނުގައިވާ ދޮވެލުގެ ޕެނަލުގައި އިތުރު ފަރާތްތަކުގެ ސާކަލާއި ނުވެއްޖެއެވެ.

-3.3 އެއްގޮތަށް އަތޮޅުގެ ބަޔަކު ތިއްބެވި ބަދަލުކުރަ ދު ގެއި ހަވާލުކުރެވުނުގައިވާ ފަރާތްތަކުގެ މައްސަލަ ޤާނޫނު ނަންބަރު: 28/76 (ސަރުކާރުގައި ރަޖިސްޓަރީ ކޮށްފައި ހުރި މުދާގެ އަދިއުފަ ތަކެތި ދި ނުވަތަ ވިއްކާލާބަށް ޤާނޫނު) ގައި ބުނާފަދަ ދަރަނިޖެއް ނުވެއްޖެއެވެ.

-3.4 އެއްގޮތަށް އަތޮޅުގެ ބަޔަކު ތިއްބެވި ބަދަލުކުރަ ދު ގެނެސްދެވި ގެއްލުމެއް އެއްވެސް ފަރާތަކުން ޙައްޤު ކޮށްފައިވާ ބޮޑުވެއެވެ.

-3.5 އެއްގޮތަށް އަތޮޅުގެ ބަޔަކު ތިއްބެވި ބަދަލުކުރަ ދު ގެއްލި ކުރެވިފައިވާ ނަމްބަރުގައި ރަޖިސްޓްރީ ވެފައިވާ ތަންތަނުގެ ކަރަފާތް ކުރާނެ، އެއީ ގެއްލުނުގައި ނަޒަރު މުދަލުގެ ހިސާބު އުމުރުތަކުގެ މިލްކުވެރިކަން އެގެއްލި ރަޖިސްޓްރީ ވެފައިވާ ފަރާތްތަކުގެ ނަމުގައި ލާޒިމުވާނެ މިކަންތައްތައް.

4 - ހުށަހެޅިފައިވާ މުޢާމަލާތުގައި ދެންނެވުނު ކަންތައްތަކުގެ މައްސަލަ ބެލުމުގައި، މިދެގޮތް އެއްގޮތަށް އަތޮޅުގެ ބަޔަކު ތިއްބެވި ބަދަލުކުރުމަށް މިދެގޮތުގެ ބިމުގެ ނަގުދު ހ.އ.އިހަވަންދޫ ކައުންސިލްގެ އިދާރާގެ ފަރާތުން އިޖާބަތު ނަހަލަވާލުމަށް ބޭނުންވެއެވެ.[1] އަދި މިދެގޮތްއާއި އެދިގެންދިޔައީ ނަޒަރު މުދަލުގެ މައްސަލަ ދައުލަތާ ފަރާތްތަކުގެ ބެލުމުގައި ކުރިއަށް ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 144-F(U)/2021/372 އިޖާބަތުން އެއްވެސް ފަރާތަކުން އިޢުތިރާޒު ނުވާތީ އަދި ފަރާތްތަކުގެ ބައިގެ އެދިގެންދިޔައީ ނަޒަރު މުދަލުގެ މައްސަލަ ނިމުމަކަށް އައިސްފައެވެ. އަދި މި ދެގޮތް ބަލަ ކުރިއަށް ދެފަރާތުގެ މައްސަލަ ޤާނޫނު ނަންބަރު: 28/76 (ސަރުކާރުގައި ރަޖިސްޓަރީ ކޮށްފައި ހުރި މުދާގެ އަދިއުފަ ތަކެތި ދި ނުވަތަ ވިއްކާލާބަށް ޤާނޫނު) ގައި ބުނާފަދަ ދަރަނިޖެއް ނުވާކަމަށް ސިވިލް ކޯޓުން އަންގާފައިވެއެވެ.[2] އަދި މި ދެގޮތުގެ ގެއްލުން އެއްވެސް ފަރާތަކުން ޙައްޤު ކޮށް ނުވާކަމަށް ހ.އ.ކެލާ ކައުންސިލްގެ އިދާރާއިން އަންގާފައިވެއެވެ.[3]

---

[1] ހއ.އިހަވަންދޫ ކައުންސިލްގެ އިދާރާގެ ނަންބަރު: 248-CAA/A07C/2021/25 ސިޓީ

[2] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 144-F(U)/2021/739,738 ފެކްސް

[3] ހއ.ކެލާ ކައުންސިލްގެ އިދާރާގެ ނަންބަރު: (MSG)225-AHRI/A07C/2021/5 ފެކްސް

އެއްގޮތީ އަސާސީގޮތުން ވަޒީފާއިން ބަދަލުކުރާ ދީ ގޯތި ކަމުގައިވާ ހއ.އިހަވަންދޫ އުތުރުބުރި ނަމަކަނިރިޔާ ބަންޑާރަ ގޯތީ ރަޖިސްޓަރީ ކޮށްފައިވަނީ އަޙްމަދު ޝާހިދު ނަމުގައެވެ.[4] އަދި ހއ.އިހަވަންދޫ ގުލްޝަންވިލާ ނަމަކަނިރިޔާ ބަންޑާރަ ގޯތީ ރަޖިސްޓަރީ ކޮށްފައިވަނީ ހާއިޝަތު ޢަލީމާގެ ނަމުގައެވެ.[5] އަދި މިއިން ގޯތްތަކުގައި އެއްވެސް ބޯހިޔާގެ ނިޒާމެއް ނުހުރުމާއި މުޅިއަހަރު ހަމަޖެހިގެން ދިރިއުޅޭކަމަށް ބެލެވޭ ބަޔަކު ނުވާކަމަށް ސާވޭކުރުމުގައި، އިބްރާހީމް ނަޝީދު މޫސާގެ ބަޔާނުން އެނގެއެވެ.

އެހެންކަމުން ހއ.އިހަވަންދޫ/ގުލްޝަންދަރީގެ އަޙްމަދު ޝާހިދުގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓަރީ ކޮށްފައިވާ ހއ.އިހަވަންދޫ އުތުރުބުރި ނަމަކަނިރިޔާ ބަންޑާރަ ގޯތީ ރަޖިސްޓަރީގައި ހއ.އިހަވަންދޫ/އުތުރުގެ ހާއިޝަތު ޢަލީމާގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓަރީ ކޮށްފައިވާ ހއ.އިހަވަންދޫ ގުލްޝަންވިލާ ނަމަކަނިރިޔާ ބަންޑާރަ ގޯތީ ރަޖިސްޓަރީގައި ދިރިއުޅޭ އެއްވެސް އަންހެނަކު ނުވަތަ ފިރިހެނަކު ވޯޓުލުމަށް ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވުމަކީ ޤާނޫނާ ޚިލާފު ކަމެއްކަމަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

○ **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، ހއ.އިހަވަންދޫ/ގުލްޝަންދަރީގެ އަޙްމަދު ޝާހިދުގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓަރީ ކޮށްފައިވާ ހއ.އިހަވަންދޫ/އުތުރުބުރި ނަމަކަނިރިޔާ ބަންޑާރަ ގޯތީ ރަޖިސްޓަރީގައި ހއ.އިހަވަންދޫ/އުތުރުގެ ހާއިޝަތު ޢަލީމާގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓަރީ ކޮށްފައިވާ ހއ.އިހަވަންދޫ ގުލްޝަންވިލާ ނަމަކަނިރިޔާ ބަންޑާރަ ގޯތީ ރަޖިސްޓަރީގައި ދިރިއުޅޭ އެއްވެސް އަންހެނަކު ނުވަތަ ފިރިހެނަކު ވޯޓުލުމަށް ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ވޯޓަރުންގެ ލިސްޓުން، ހާއިޝަތު ޢަލީމާ ގޯތީގެ ރަޖިސްޓަރީއާ ގުޅިގެން ބާޠިލުކުރުމަށް ޙުކުމްކުރީމެވެ. ހއ.އިހަވަންދޫ/ގުލްޝަންދަރީގެ އަޙްމަދު ޝާހިދުގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓަރީ ކޮށްފައިވާ ގޯތީ ރަޖިސްޓަރީ ކުރެވިފައިވާ ހއ.އިހަވަންދޫ/އުތުރުގެ ހާއިޝަތު ޢަލީމާގެ ރަޖިސްޓަރީގައި ހއ.އިހަވަންދޫ އުތުރުބުރި ނަމަކަނިރިޔާ ބަންޑާރަ ގޯތީ ރަޖިސްޓަރީ ކޮށްފައިވާ ގޮތުން ޙުކުމްކުރީމެވެ.

މިމައްސަލާ ބަލާ ޙުކުމްކުރީ

މޫސާ އިބްރާހީމް

ހއ.އިހަވަންދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ އިސް މެޖިސްޓްރޭޓް

---

[4] ހއ.އިހަވަންދޫ ކައުންސިލްގެ އިދާރާގެ ނަންބަރު: (D)A-248/2021/05 ގޯތީގެ ރަޖިސްޓަރީ

[5] ހއ.އިހަވަންދޫ ކައުންސިލްގެ އިދާރާގެ ނަންބަރު: (D)A-248/2021/02 ގޯތީގެ ރަޖިސްޓަރީ.